

Šla je babica tudi večkrat k mojej teti a tam je niso bili tako veseli, posebno teta ne. Babica, dasi stara, imela je jako dobro okó ter precej zapazila deco neredno, stanovanje pa tako, da je bilo pač škoda lepega pohišja. In babica ni mogla molčati. Začela je zopet in zopet grajati in poučevati, da je hiša kraljestvo vsake soproge, da je tu nje svet, kjer naj zapoveduje, dela, trudi se za red in blaginjo iste.

Sinahi ni bilo to po volji. Bila je tedaj še mlada in življenja vesela. Kdo bi se neki brigal za neumni red v hiši! Saj ko grem v pohode, napravim sebe in otroke, tako, da vsi gledajo za nami. Babico je to zelo žalostilo in odvrnila je, da naj ima kdo še tako dobro mnenje o osebi, mora biti razočaran, če stopi v neredno stanovanje.

Res je sicer, nadaljevala je babica, da hiša vzame silno časa a vrediti si ga je treba. Čas je zlato, in boleti nas mora srce, če zamudimo le trenotek. Da nam ne bo časa nedostajalo, ne mudimo jutranjih ur: *rana ura zlato ura*.

Ko je babica zopet prišla k teti, bilo je sicer po sredi čedno, a gorje, kaj je bilo po kotih, za omarami, med okni, za vrati! Babici to ni ugajalo in grajati je morala zopet. Čez dolgo se je babica zopet oglasila pri teti. Bilo je vse v redu. Čudna se je zdela babici taka sprememba — in pogledala je v omare, v predale. Moj Bog, koliko gnjilobe je bilo še tu! Posoda, obleka, zamazano in čisto blago vse je bilo skupaj stlačeno. Ni mogla drugače, da ni še rekla: *Deni vsako reč na svoje mesto*. Ravno toliko truda in časa zmudimo, če položimo stvar na pravo mesto, ali pa ako jo odložimo kam drugam.

Doživela je babica še veselje, da je predrugčila svojo sinaho, katera jej je bila od srca hvaležna, ker je sama čutila, kako dobro je bivati v rednem in čednem stanovanju.

Naš dom je naše zavetje v sreči in nesreči. Tu je kraj, kamor si želimo od povsod, naj bo še takó lepo. Iz gledišča, s plesa, s potovanja, od povsod hrepenimo slednjič domu. Tu počivamo od vsakdanjega truda, tu se odahnemo od napornih skrbi. Naš dom bodi tedaj naše veselje, naš ponos, bodi še takó skromen in mal.

Pri mlinu.

Ob razpadlem, starem mlinu	Razdejanega življenja
Često rada postojim,	Premišljujem tožne dni,
V tam deroči, gorski potok	Mimo katerega valove
Zatopljena jaz strmim. —	Burni tok svetá podi. —

Kristina.

Modne zmote.

Spisala Danica.

I.

Najmičnejša človeška slabost je pač ta, da si želi vsakdo tvoriti svoje zunanje kolikor mogoče lepo in pri-

jetno. Uže pri surovih divjakih opažamo to stremljenje. Saj ni naroda, da se ne bi kitil vsaj s školjkami, s peresi in z raznim drugim primitivnim kinčem. — In prav tako. Saj ravno to hlepenje po lepi zunanosti razvija v človeku eestetični čut. Kulturi pa pripada naloga, razviti ga, ter ga pozdigovati na vedno višjo in višjo stopinjo. Žal le, da se vrivajo pri tem stremljenju dostikrat hude zmote, ki prav pričajo o reakciji dobrega ukusa.

Oglejmo si n. pr. klobuke naših dam, ko se sprehajajo v največjem svojem lišpu po zimskem šetališču. Tu čepi mali, nežni kolibri, tam se šopiri krasna rajčica; z onega klobuka vihra valovito nojevo perje. Prav lepa zbirka, res, bi to bila za ptičji razpredelek kakega muzeja. Zdaj mi pa prav odkritosrčno povejte, drage bralke, če so ta ptičja gnezda na glavah naših dam res okusna in lepa. Zakaj bi se pa ne postavilo na klobuk kako mlado mače ali kaka bela miška. Gotovo bi naredila ravno tisti efekt, samo da jo prične nositi — kaka merodajna kapaciteta na modnem polju. — A to še ni vse.

Ali še niste nikdar pomislile, drage bralke, odkod se vzame ta ogromna množica tičic, ki ima zadostovati puhli gizdavosti in ničemernosti naših modnih junakinj? Polovili in pobili so jih s kruto roko, a njih število gre v milijone. In ta barbarična noša traja zdaj že nad dvajset let. Koliko nedolžnih tičic, toliko koristnih našemu poljedelcu, se je v tej dolgi dobi že pomorilo! Japonci uže tarnajo in zdihujejo, da jim opustošuje razna golazen rodovitne njive, ker več ne dostaja tičev, ki bi jo zatirli. Kar ne morejo se prečuditi „omikanim Evropejкам“, ki so toli brezsrčne in neusmiljene napram koristnim tičem, ter si jih nataknujejo na klobuke.

Le predoči si, draga bralka, če si kupuješ klobuk, na kojem se leskeče nežni kolibri, da je revček morda še pred kratkem frfral po gorkem zraku svoje krasne, južne domovine. Morda je imel mladičev v gnezdu, koje je skrbno redil in negoval. A prišla je kruta roka, postavila mu je smrtonosno zanjko in ubogi ptiček je bil usmrčen radi tvoje gizdavosti. Kaj pa revni mladiči, ki odpirajo lačne svoje kljunčke? A odpirajo jih zaman; nihče jim več ne donša hrane. Kmalo povešajo nežno svoje glavice; v gnezdu nastane tišina — za zmeraj. Glad je umoril ves zarod! — Ali ne odložiš z gnjevom klobuka, na kojem je zabeležen tolik barbarizem?

Kako hudoben, kako brezsrčen se nam vidi pač deček, ki pobira jajca in mladiče iz gnjezd. Ali smo pa me kaj boljše, če pospešujemo nošo, ki je smrtonosna za tako ogromno množico tičic? Če je res moda zvesto zrcalo omike svaje dobe, onda znači ta noša pač civilizacijo v — povojih.

Slovenke! pokažite, da ste vredne hčere napredujočega veka. Odrekajte se barbarični noši, ki nas močno opominja na divje otočane na Tahiti. Dičimo se rajši z nežnimi cvetkami, ki so kakor nalašč ustvarjene za kinč. Ali si moremo sploh misliti lepšega okraska nežnemu obrazku, nego rožice, ki so vendar lepše, ko Salomon v vsem svojem lišpu? — Torej proč s ptiči! Pustimo jih rajši frfrati sebi v radost, nam v korist.

nitno; tako sta prišli nekega dne k meni s prošnjo, da pišem sestrici v Ljubljano za njen god, da ji namreč voščita vse dobro in da sta ravnokar na njeno zdravje pojedli za dva novčiča bonbončkov, nadalje naj jo vprašam, kako se kaj počuti, — in ali kaj uhaja, da ona in Pepka vedno uhajata, tudi Ti ujdí potem naj te pa iščejo, le kmalu pridi domu, da se bomo vozile s sanmi po hribčku — itd. narekovala je mala Gorenjka.

Taki bi morali biti otroci slovenskih roditeljev i zakaj bi ne bili — ako bi le stariši hoteli?

Se li kdaj obrne na bolje? Upajmo!

Bivša Primorka.

Modne zmote.

Spisala Danica.

II.

Druga zmota na modnem polju je nedrijec. On pač kraljuje že stoletja neomahljivo; a to ga še ni poboljšalo niti za pičico, niti ga napravilo primernejšega za človeško konstitucijo. Beremo sicer vsak dan po dnevnikih anonce o kaki iznajdbi in higijeničnih modricev kar mrgoli. Če si pa stvar natanko ogledaš, je eno kakor drugo. Če ne upliva škodljivo za zdravje, pa ne zado- stuje zahtevam, ki se stavijo do dobrega nedrijca.

Zdaj te pa prosim, draga čitateljica, primerjaj kako podoba iz svojega modnega žurnala s kipom medicijske Venere. Je-li se ti vidi stisnjeni, pretirano ozki život z nedrijcem, baš do vrata segajočim in z visokimi, neokretnimi ramami lepši, nego pa polne, normalno razvite Venerine oblike? In vendar bi se marsikatera naših gospic sramovala, če bi morala z Venerino „široko“ tailo iti na „corso“.

Dosti se je že pisalo in govorilo o škodljivosti tesnega nedrijca. Če bi hotela tukaj vse to ponoviti, bi mlatila s tem le prazno slamo. Naj omenim le, da se je dognalo, da prihaja bledičnost, ta bič našim mladenkam večinoma od njega. Ne izgovarjajte sé, de se počutite prav dobro v teh železnih kleščah. Človek se vsemu privadi, torej tudi temu. A le spominjajte se dneva, ko ste ga dele prvič okoli mladega svojega životka. Takrat se vam je videl pač neznosen. Toda gizdavost premaga vse težave, premagala je tudi to; in privadile ste se res, — v svoj kvar. Gotovo bi pa bilo veliko manj histeričnih in nervoznih ter anemičnih žen, veliko manj težkih in nesrečnih porodov brez tega biča za ženstvo.

Ali bi se me Slovenke res ne mogle odreči tej nespametni pariški noši, ter si vstvariti kaj bolj pametnega, in našemu zdravju bolj primerne- ga? Čemu so nam pač te železne spon- e, te vrvi, s kojimi se vezemo, da nam skoro sapa uhaja? Če so uže Parižanke toli nespametne, da si kvarijo siloma svoje zdravje, pa bodimo vsaj me bolj modre in ne trobimo v rog naših sester ob Seini.

Smešno se vidi ravnodušnemu opazovalcu, kako se

narodi pulijo in kavsajo zaradi jezikovne razlike, radi verske različnosti in Bog si ga vedi za kaj še vse. Vsak narod hoče biti samosvoj, neodvisen, izviren. Le v noši ne poznamo nobene izvirnosti. Nakrat pozabljam- o vsi svoje narodnosti. Oboževaje kleči ves človeški rod pred francosko metropolo ter širi po bliskovo po vsem svetu vsako pretirano misel, ki se je rodila v blaziranih glavah nečimernih modnih junakov. Če gre za modo, ne želi biti nihče izviren, tu hočemo biti sami pristni Francozi. Lepe in slikovite naše narodne noše pa ginevajo in kmalo jih sploh ne bode več videti.

Zavržimo tedaj škodljivi modrici s železjem. Šaj zadostuje priprosti nedrijček iz močnega platna, kojega zna vsaka količkaj bolj spretna šivilja pravilno sešiti. Tak medrijet ne bode nikdar škodljiv, zadostuje pa popolnoma zahtevam naravnega, nepokvarjenega okusa. — Da treba kroj oblek tudi po tem vravnati, je samo ob sebi umevno. Kaj pa, če bi se uvedla vsaj za domačo rabo krasna naša gorenjska noša? Gotovo bi bila bolj primerna, nego načičkane obleke po francoskem, ali — re- cimo dunajskem kroju. V tem oziru daje nam lep izgled ruska carica, ki prihaja zvečer k čaju vedno le v narodni ruski noši, ki se ji jako prilega. Črnogorski knez in kneginja nista sploh oblečena drugači nego v narodni noši. A tudi „veliki svet“ v obče je že spoznal kako se narodne noše prilegajo posebno mladim deklicam. O tem nam pričajo takozvani „Dirndl-kostumi“, kojih po leto- višjih kar mrgoli. Zakaj bi se pak ne preselili tudi v salon? — Sicer so pa tudi sedanje nagubančene bluze kakor ustvarjene za nošo brez nedrica, ker oblike bolj zakrivajo. Tesni, života oklepajoči se angleški noši, ki se jame, žal, zopet širiti, pa ne dajmo vkoreniniti se na slovenskih tleh.

Vam pa, slovenska dekleta, bodi rečeno, das Vas bodo možke oči ravno tako dopadljivo gledale, kakor sedaj, a ženil se bode močni spol — še rajši, če bode vedel, da si ne pridobi samo lepe, marveč tudi zdravo in krepko ženko.

Književnost in umetnost.

Le mouvement social en Autriche. La question slo- vène, Paris 1896. (Socijalno gibanje v Austriji: Slovensko vprašanje.) spisal Louis Gumplovicz „Hrvatska misao“ je napisala iz tega spisa glavne misli. Ker je tu nekaj glavnih, momentov o slovenski zgodovini, ki bodo gotovo zanimali tudi bristroumne naše Slovenke, podajemo jim jih z veseljem:

„Zgodovinarji Slovencev niti ne spominjajo — Evropa, kakor da ne zna, da so. Od davnih časov so obdelovali mirno svoje zemlje no, skoro so je naskočili tuji narodi: Kelti, Rimljani a naposled glavno plemo avstrijskih Nemcev — Bavarci.

V to narodno mrtvilo vrgel je, Napoleon I. iskro zasnovavši „Ilirsko kraljevino“. Naredil je da se spoštuje